

Andrzej Matoga

Bocheniec, gm. Małogoszcz, woj. kieleckie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 15, 73-74

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIAŁCZ STARY, gm. Śmigiel
woj. leszczyńskie
Stanowisko 4

patrz
neolit

BISKUPICE, gm. Brwinów
woj. warszawskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

BOCHENIEC, gm. Małogoszcz
woj. kieleckie
Stanowisko 2

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Andrzej Matoga. Finansował WKZ w Kielcach przy udziale Urzędu Gminy Małogoszczy. Ósmy sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z III-V okresu epoki brązu oraz grób kultury trzcienieckiej.

Prace wykopaliskowe skoncentrowano w północno-zachodniej części cmentarzyska, a więc w strefie występowania najstarszych grobów datowanych na III okres epoki brązu. Przebadano obszar o powierzchni 370 m² odkrywając 8 grobów kultury łużyckiej. Trzy spośród nich to groby popielnicowe /nr 120, 124 i 125/, złożone z pojedynczego naczynia - popielnicy, wewnątrz którego znajdowały się zwykle czyste, przepalone kości ludzkie. Z innych grobów należy wymienić obiekt 119, bezpopielnicowy, gdzie przepalone kości złożone były bezpośrednio w piasku tworząc regularne skupienie, kolistę w rzucie poziomy, a nieckowate w profilu. Pozostałe obiekty kultury łużyckiej to groby tzw. symboliczne, bez śladów kości. W każdym z nich znajdował się pojedynczy garnek o esowatym profilu, położony, podobnie zresztą jak w tego typu obiektach odkrytych w poprzednich latach, bądź na boku /grób 117 i 123/, bądź odwrócony dnem do góry /grób 121/.

Odkryto również drugi już na cmentarzysku zbiorowy grób szkieletowy kultury trzcienieckiej /grób nr 118/. Obiekt wystąpił na głębokości 13-65 cm i składał się z prostokątnej w przybliżeniu konstrukcji kamiennej o rozmiarach 150 x 340 cm, zorientowanej wzdłuż osi NE-SW. Konstrukcja ta miała kształt obwarowania ułożonego z trzech warstw ściśle przylegających do siebie, pokupanych płyt wapiennych; przy czym kamienie, zwykle dość sporych rozmiarów, ułożone były poziomo bądź ukośnie. Ostatnia warstwa kamieni składała się z wyłącznie poziomo ustawionych dużych płyt i posiadała przegrodę dzielącą jamę grobową na część południową i północną. Wewnątrz obwarowania, na poziomie pierwszej warstwy kamieni odkryto dwa duże skupienia ceramiki, z których każde złożone było z kilku lub kilkunastu fragmentów lub całych naczyń. Na wysokości drugiej warstwy kamieni, wewnątrz obwarowania odkryto 10

mocno uszkodzonych czaszek oraz sporą ilość bezładnie ułożonych, głównie w środkowych partiach jamy grobowej, kości długich. Czaszki umieszczone były przeważnie w południowej części grobu. Tam również znaleziono niewielki garnek o esowatym profilu oraz paciorek wykonany ze zwiniętego w rurkę drutu brązowego.

Forma odkrytego grobu, jak również znalezienie w nim niespalonych szczątków, co najmniej 10 osobników spoczywających w opisanym wyżej układzie, świadczą o przynależności grobu 118 do kultury trzcinieckiej. Interpretację taką potwierdzają również niektóre znalezione w grobie naczynia. Warto jednak zaznaczyć, iż szereg form ceramicznych /głównie dotyczy to garnków o esowatym profilu/ wyraźnie nawiązuje do inwentarza wczesnołużyckiego. Być może więc odkryty grób, podobnie zresztą jak zbliżony do niego formą obiekt 114 /z badań w 1979 r./ będzie można zaliczyć do fazy przejściowej trzciniecko-łużyckiej, co może mieć duże znaczenie dla datowania schyłku kultury trzcinieckiej na Kielecczyźnie oraz powstawania na tym obszarze nowej jakości kulturowej jaką jest rozwijająca się już od III okresu epoki brązu kultura łużycka.

Badania będą kontynuowane.

BRZEŚĆ KUJAWSKI
woj. włocławskie
Stanowisko 4

patrz
neolit

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 10

patrz
neolit

DOLICE
woj. szczecińskie
Stanowisko 40

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
Pracownia Archeologiczna
w Szczecinie

Badania prowadził mgr Stefan Wesolowski. Finansował IHKM PAN. Szósty sezon badań. Cmentarzisko kurhanowe kultury łużyckiej i IV okresu epoki brązu.

Badania archeologiczne prowadzone w okolicach Dolic, stawiające sobie za cel rozpoznanie osadnictwa w okresie kultury łużyckiej w wybranym mikroregionie nad Małą Iną, koncentrują się obecnie wokół przebadania zespołu cmentarzysk i osad o zbliżonej do siebie metryce, reprezentujących pewną jednostkę demograficzną.